

Nilde Iotti (1920 – 1999)

Promotoare a votului universal și fondatoare a Republicii Italia

Leonilde „Nilde” Iotti a fost luptătoare în mișcarea de rezistență în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și a devenit apoi una dintre cele mai importante femei politice ale Italiei postbelice. Considerată de mulți drept fondatoare a Republicii Italia și probabil „cel mai bun președinte pe care Italia nu l-a avut niciodată”, Iotti a făcut parte din comisia care a elaborat principiile de bază ale noii Constituții a țării în 1946. Doi ani mai târziu, a intrat în Camera Deputaților, devenind în cele din urmă președintele cu cel mai îndelungat mandat al acestei instituții.

Europeană convinsă, Iotti a devenit membră a Parlamentului European în 1969, mandat pe care și l-a încheiat în 1979 și a fost aleasă vicepreședinte al Consiliului European în 1997.

Leonilde „Nilde” Iotti s-a născut la data de 10 aprilie 1920 în Reggio Emilia, un orașel procomunist din nordul Italiei. Elevă silitoare, a obținut o bursă care i-a permis să studieze literatură și filosofie la prestigioasa Universitate Catolică din Milano, deși a rămas atee toată viața.

Luptătoare în mișcarea de rezistență în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, a devenit o figură proeminentă a Partidului Comunist Italian (PCI) și unul dintre principalii organizatori ai Uniunii Femeilor Italiene sub auspiciile PCI, de îndată ce s-a terminat conflictul. Când femeile au obținut dreptul deplin la vot în 1945, Iotti a beneficiat de un sprijin considerabil în rândul electoratului feminin, iar în 1946 a fost aleasă în adunarea constituantă, camera parlamentară responsabilă cu elaborarea unei noi constituții republicane. Iotti s-a ocupat de redactarea secțiunii referitoare la politica familială.

În 1948 a intrat în Camera Deputaților care formează, împreună cu Senatul, Parlamentul italian. A fost prima femeie și primul comunist care a deținut o poziție importantă în Italia în

momentul în care a devenit președinte al Camerei în 1979, post pe care l-a ocupat până în 1992. Recunoscută pentru determinare și imparțialitate, Iotti a fost adesea considerată „cel mai bun președinte pe care Italia nu l-a avut niciodată”.

După decesul liderului PCI, Palmiro Togliatti, în 1964, Iotti a făcut eforturi pentru modernizarea partidului. Ea a reprezentat atitudinea proeuropeană a acestei formațiuni politice și a sprijinit, în toată cariera sa, integrarea europeană ca motor al unei transformări sociale pozitive. „Dorim o Uniune Europeană [...] pentru a croi noi drumuri către o dezvoltare civilă, socială și politică mai amplă și pentru a deschide noi orizonturi în materie de reînnoire și creștere întrucât statele-națiune, astăzi prea restrânse și deci limitate în suveranitatea lor, nu mai fac posibil acest lucru.” (Nilde, „Parole e Scritti”(1955 – 1998), Comitato per la costituzione della Fondazione Nilde Iotti).

În această perioadă, Iotti a continuat să lupte pentru drepturile femeilor. S-a implicat cu succes în campania pentru introducerea legislației privind divorțul și avortul, care erau priorități

importante pentru membrii mișcării feministe. A jucat un rol de mediator, făcând apel la tovarășii săi mai tineri să nu ignore opiniile femeilor catolice cu privire la aceste subiecte.

O susținătoare a sufragiului universal

Om politic devotat ideii unei Europe echitabile și egalitare, Lotti s-a angajat să aducă pe scena europeană lupta sa pentru votul universal. În 1969 a devenit membră a Parlamentului European în cadrul delegației italiene, fiind primul an în care au fost desemnați candidați comuniști. În această calitate, Lotti a pledat pentru alegerea prin vot direct a deputaților europeni, considerând că numai așa Parlamentul European va avea un mandat solid și credibilitatea necesară pentru a acționa în numele cetățenilor.

În viziunea sa referitoare la o Europă unită, Lotti a avut în vedere și implicațiile geopolitice ale unei uniuni din ce în ce mai strânse. Lotti considera că cetățenii europeni au datoria de a exercita o influență pozitivă, de exemplu în ceea ce privește relațiile nord-sud, pacea și dezvoltarea în Orientul Mijlociu și reglementarea sistemului internațional, în general.

Eforturile sale și ale colegilor săi au fost recompensate în 1979, când s-au organizat primele alegeri directe pentru Parlamentul European. Nu după mult timp, Lotti și-a încheiat activitatea de zece ani desfășurată în cadrul Parlamentului, perioadă în care a făcut parte și din comisia pentru afaceri externe. Legătura sa cu Europa nu s-a încheiat aici. În 1997, a fost aleasă vicepreședinte al Consiliului Europei, o organizație care sprijină drepturile omului și include 47 de state membre.

După 53 de ani în politică, Lotti și-a anunțat demisia din Parlamentul italian în noiembrie 1999. A încetat din viață două săptămâni mai târziu, la 4 decembrie, la Roma. Avea 79 de ani.